

Uproszczona rachunkowość podmiotów sektora MSP – przykład Federacji Rosyjskiej

Joanna Koczar*

Streszczenie: *Cel* – celem artykułu jest identyfikacja sektora MSP oraz analiza możliwości wprowadzania uproszczeń w rachunkowości i sprawozdawczości finansowej przez podmioty tego sektora w Federacji Rosyjskiej. *Metodologia badania* – artykuł powstał na podstawie analizy rosyjskich regulacji prawnych oraz studiów rosyjskojęzycznej literatury przedmiotu. *Wynik* – zidentyfikowano podmioty sektora MSP w Federacji Rosyjskiej oraz dokonano analizy możliwości wprowadzania uproszczeń w rachunkowości i sprawozdawczości finansowej przez podmioty sektora MSP. *Oryginalność/Wartość* – identyfikacja podmiotów sektora MSP w Federacji Rosyjskiej oraz analiza uproszczonego prowadzenia rachunkowości i sporządzania sprawozdawczości finansowej przez osoby prawne należące do sektora MSP.

Słowa kluczowe: sektor MSP, uproszczenia w rachunkowości, prawo bilansowe, Federacja Rosyjska

Wprowadzenie

Podstawą rosyjskiej gospodarki przez dziesiątki lat były przedsiębiorstwa, pojmowane jako, podmioty gospodarcze należące do państwa. Polityczne i gospodarcze zmiany, które miały miejsce w Federacji Rosyjskiej (FR) w latach 90. XX w. i które doprowadziły do odejścia od centralnie sterowanej gospodarki na rzecz wolnego rynku, umożliwiły rozwój przedsiębiorstw działających z zaangażowaniem prywatnego kapitału, w tym takich, które zaliczane są do sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Należy podkreślić, że w warunkach centralnie sterowanej gospodarki, system prawa bilansowego był dostosowany do potrzeb jedyne go decydenta, czyli państwa. Przesunięcie ciężaru odpowiedzialności za decyzje gospodarcze na podmioty prowadzące działalność gospodarczą spowodowało konieczność gruntownego zreformowania prawa bilansowego, jak również podatkowego. W wyniku reform pojawiły się przepisy umożliwiające podmiotom sektora MSP prowadzenie rachunkowości w uproszczony sposób.

Celem artykułu jest identyfikacja sektora MSP oraz analiza możliwości wprowadzania uproszczeń w rachunkowości i sprawozdawczości finansowej przez podmioty tego sektora w Rosji. Przedmiotem badań były regulacje prawne dotyczące podmiotów sektora MSP oraz rosyjskojęzyczna literatura. Jako metody badawcze zastosowano analizę porównawczą oraz wnioskowanie przez analogię.

---

* dr Joanna Koczar, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Rachunkowości, ul. Komandorska 118–120, 53–345 Wrocław, e-mail: joanna.koczar@wp.pl

1. Identyfikacja podmiotów należących do sektora MSP w Federacji Rosyjskiej

Do sektora MSP w Federacji Rosyjskiej zaliczane są prowadzące działalność gospodarczą spółki, spółdzielnie produkcyjne i rolnicze, gospodarstwa rolne oraz osoby fizyczne (indywidualni przedsiębiorcy). Zgodnie z prawem, podmioty zaliczane do tego sektora, muszą spełniać kryteria określone w ustawie o rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w Federacji Rosyjskiej, w zakresie osiągniętych w ciągu roku obrotowego przychodów i liczby zatrudnianych pracowników (*Федеральный закон от 24.07.2007 N 209-ФЗ*). W momencie wejścia w życie ustawy (2008 r.) podmioty zaliczane do sektora MSP zostały podzielone według kryteriów ilościowych ujętych w tabeli 1.

Tabela 1

Ilościowe kryteria klasyfikacji podmiotów sektora MSP w Federacji Rosyjskiej obowiązujące od 2007 r. do 2015 r.

Podmiot	Liczba zatrudnionych pracowników	Wielkość przychodów netto (bez podatku VAT) za rok obrotowy
Mikroprzedsiębiorstwo	do 15 osób	do 60 mln. RUB
Małe przedsiębiorstwo	od 16 do 100 osób	do 400 mln. RUB
Średnie przedsiębiorstwo	od 101 do 250 osób	do 1 mld. RUB

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Федеральный закон о развитии малого и среднего предпринимательства...* (2007).

Zgodnie z tą ustawą dodatkowe kryteria ograniczające sklasyfikowanie danego podmiotu jako podmiotu sektora MSP są związane z jego strukturą kapitałową. Udziały innych podmiotów (takich jak np. społeczne, samorządowe, regionalne, czy państwowe organizacje) w kapitale zakładowym małych i średnich przedsiębiorstw nie mogą przekraczać 25%, a w przypadku jeśli udziałowcami są zagraniczne osoby prawne i/lub rosyjskie osoby prawne nienależące do sektora MSP to ich sumaryczny udział w tym kapitale nie może przekroczyć 49%.

Z analizy przywoływanych przepisów wynika, że wpływ na kryteria klasyfikujące podmioty gospodarcze, jako należące lub nie do sektora MSP, miały niewątpliwie zasady obowiązujące w Unii Europejskiej.

W 2015 roku wprowadzono zmiany, które spowodowały znaczące (dwukrotne) podwyższenie kryterium przychodów uzyskiwanych przez podmioty sektora MSP. Obecnie obowiązujące kryteria ilościowe przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2

Ilościowe kryteria klasyfikacji podmiotów sektora MSP w Federacji Rosyjskiej obowiązujące od 2015 r.

Podmiot	Liczba zatrudnionych pracowników	Wielkość przychodów netto (bez podatku VAT) za rok obrotowy
Mikroprzedsiębiorstwo	do 15 osób	do 120 mln. RUB
Małe przedsiębiorstwo	od 16 do 100 osób	do 800 mln. RUB
Średnie przedsiębiorstwo	od 101 do 250 osób	do 2 mld. RUB

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Постановление о предельных значениях...* (2015).

Drugie kryterium (liczba pracowników) pozostało bez zmian. Zdaniem ustawodawcy podwojenie kryterium wielkości przychodów ma na celu zwiększenie liczby podmiotów, które mogą korzystać z preferencji, jakie państwo oferuje podmiotom sektora MSP i umożliwić, na przykład, dostęp do realizacji zamówień państwowych, czy wsparcia finansowego dla projektów rozwojowych. Z drugiej strony należy zauważyć, że wprowadzenie zmian do ustawy o rozwoju sektora MSP jest częścią planu antykrzysowego (*Федеральный закон от 29 июня 2015 г. N 156-ФЗ*), (*Распоряжение Правительства РФ от 27 января 2015 г. N 98-р*). Można również wykazać, że podjęte działania są próbą „dogonienia” dewaluacji rosyjskiej waluty (jak wykazano w tabeli 3 – niezbyt udaną, biorąc pod uwagę kurs rubla w stosunku do wartości europejskiej waluty). Należy również podkreślić, że w obecnym okresie nie widać oznak poprawy stanu gospodarki FR, w związku z tym można się spodziewać, że w okresie paru lat konieczne będzie zwiększenie kryterium przychodowego po raz kolejny. Można zaryzykować stwierdzenie, że w obecnej sytuacji ekonomicznej wskazane byłoby wyrażenie wartości przychodów w innej walucie, np. w euro¹.

Tabela 3

Wielkość przychodów netto (bez podatku VAT) za rok obrotowy stanowiąca podstawę klasyfikacji podmiotów sektora MSP w Federacji Rosyjskiej w latach: 2007 i 2015 (w EUR)

Podmiot	Wielkość przychodów netto (bez podatku VAT) za rok obrotowy	
	na dzień 31.12.2007 (kurs średni: 35,9332 RUB/EUR)	na dzień 31.12.2015 (kurs średni: 79,6972 RUB/EUR)
Mikroprzedsiębiorstwo	1 669 765,01	1 505 699,07
Małe przedsiębiorstwo	11 131 766,72	10 037 993,81
Średnie przedsiębiorstwo	27 829 416,81	25 094 984,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Федеральный закон О развитии малого и среднего предпринимательства... (2007) oraz Постановление о предельных значениях выручки от реализации... (2015) oraz kursów średnich Centralnego Banku FR (www.cbr.ru/currency_base, 01.03.2016).

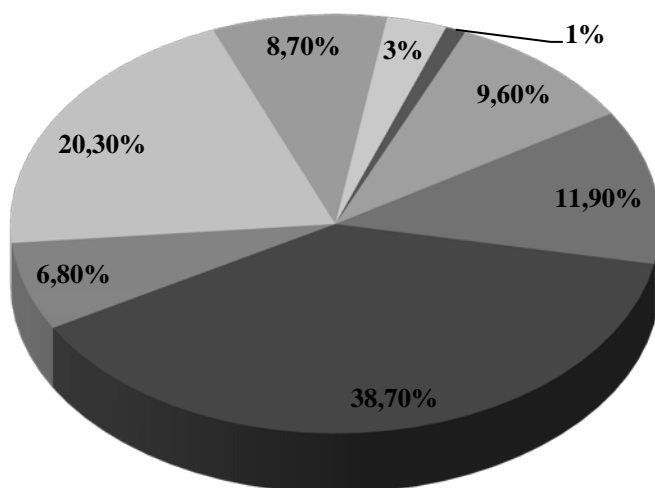
Wyniki przeprowadzonych w rosyjskich przedsiębiorstwach badań (wywiady) wskazują, że przedsiębiorcy oraz zarządzający podmiotami gospodarczymi uważają, że działania władz mają charakter pozorny. Respondenci podkreślają, że dla wielu podmiotów nie stanowiło do tej pory problemu powołanie np. spółek córek, umożliwiające podzielenie ich przychodów na kwoty umożliwiające skorzystanie z ulg czy wsparcia finansowego przeznaczonego dla podmiotów sektora MSP, jak również nie było problemem współdziałanie podmiotów tego sektora z dużymi podmiotami w realizacji np. zamówień publicznych. Jednocześnie wskazują, że nie uległ zmianie próg (60 mln. rubli) umożliwiający wybór uproszczonej formy opodatkowania, a takiej zmiany by oczekiwali.

Podmioty sektora MSP prowadzą działalność jako osoby prawne i osoby fizyczne (indywidualni przedsiębiorcy). Według danych statystycznych (dostępnych na koniec 2015 r.) w Federacji Rosyjskiej na początek 2015 r. było zarejestrowanych i prowadziło działalność ok. 4,5 mln. podmiotów sektora MSP, w których było zatrudnionych 18 mln. osób² (25% ogółu zatrudnionych w FR, z czego większość pracowała w mikroprzedsiębiorstwach

¹ U podstaw przyjętej w FR klasyfikacji podmiotów należących do sektora MSP leżały zasady przyjęte w Unii Europejskiej, zatem euro, jako waluta, mogło by być przyjęte dla określenia wysokości przychodu.

² Są to dane oficjalne, nie uwzględniają osób zatrudnionych „na czarno”.

i u indywidualnych przedsiębiorców). Większość tych podmiotów (2,4 mln.) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (indywidualni przedsiębiorcy), które stanowią 53,3% wszystkich podmiotów tego sektora oraz mikroprzedsiębiorstwa (1,9 mln. podmiotów, czyli 41%). Podmioty zaliczane do małych przedsiębiorstw stanowią 5,2 %, średnie – 0,3% ogółu podmiotów MSP. Większość tych podmiotów (59%) zajmuje się handlem (włączając w to handel nieruchomościami i usługami (włączając naprawy pojazdów mechanicznych, sprzętu AGD i inne). Najmniej (1%) prowadzi działalność związaną z przemysłem wydobywczym, czy z przesyłaniem wytwarzaniem energii, gazu u wody. Szczegółowy podział podmiotów sektora MSP według rodzajów działalności gospodarczej, według ostatnich dostępnych danych, przedstawiono na rysunku 1.

- Wydobycie surowców naturalnych, wytwarzanie i przesył energii, gazu i wody (1%)
- Przetwórstwo (9,60%)
- Budownictwo (11,90%)
- Handel hurtowy i detaliczny, naprawa środków transportu, motocykli, AGD i przedmiotów osobistego użytku (38,70%)
- Transport i łączność (6,80%)
- Handel nieruchomościami, najem, usługi (20,30%)
- Inne rodzaje działalności (8,70%)
- Rolnictwo, polowanie i gospodarka leśna, rybołówstwo i hodowla ryb (3,00%)

Rysunek 1. Liczba podmiotów sektora MSP według rodzajów działalności gospodarczej na początek 2015 r. (%).

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://rscme.ru/ru/statistics> (20.02.2016) i Малое и среднее предпринимательство в России 2015, Статистический сборник.

Jednak należy podkreślić, że dane te prawdopodobnie obarczone są błędami. Zostały one w części zebrane na podstawie wyrywkowych badań³. W praktyce ostatnie duże badanie statystyczne, pozwalające dokładnie ocenić stan i rozwój sektora MSP, ostatni raz było przeprowadzone w 2010 r. W bieżącym (2016) Rosstat ma przeprowadzić diagnozę stanu i rozwoju sektora MSP według danych za 2015 r. (www.oporayar.ru, 19.02.2016). Według prognoz obejmie ono 16 tys. średnich i 2,8 mln. małych podmiotów oraz 3,5 mln osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Należy podkreślić, że na podstawie wspomnianego kompleksowego badania przeprowadzonego w 2010 r. stwierdzono na przykład, że liczba indywidualnych przedsiębiorców, którzy rzeczywiście prowadzili wówczas działalność gospodarczą wynosiła 1,9 mln., a nie 4 mln., która to liczba figurowała w rejestrach służb podatkowych.

Jak podkreślają statystycy, dodatkowym problemem związanym z badaniami nad podmiotami należącymi do sektora MSP jest między innymi fakt, że wiele z najmniejszych podmiotów to tzw. „jednodniowe firmy”, które pojawiają się i znikają, pozostawiając często po sobie jedynie niespłacone zobowiązania.

Zdaniem statystyków problemem jest również fakt, że małe podmioty często nie zatrudniają księgowych, a zlecają prowadzenie ksiąg na zewnątrz (outsourcing). Ich zdaniem, z którym trudno się zgodzić, powoduje to nieprawidłowości prowadzące do naruszenia zasady wiernego i rzetelnego obrazu. Badania, prowadzone, między innymi, przez autorkę niniejszego artykułu w Polsce, jak również przez innych badaczy na świecie, wskazują na przeciwny efekt zlecenia prowadzenia rachunkowości na zewnątrz – poprawę jakości prowadzenia ksiąg.

Niektórzy badacze podkreślają również, że nie bez znaczenia dla wyników badań statystycznych (dotyczy to również badań nad sektorem MSP) była aneksja Krymu (2014)⁴.

Udział sektora małych i średnich przedsiębiorstw w rosyjskim PKB stanowił w 2014 r. 20% (*Российская Бизнес-газета – №993, 14*).

Można zaryzykować stwierdzenie, że w najbliższych latach liczba podmiotów zaliczanych do sektora MSP może wzrosnąć ze względu na podwojenie wartości przychodów.

2. Rachunkowość podmiotów MSP w Federacji Rosyjskiej

Wśród najważniejszych regulacji prawnych FR (szerzej: Koczar, 2011, s. 134) dotyczących rachunkowości w sektorze MSP należy wymienić:

1. Federalne prawo o rachunkowości (*Федеральный закон от 06.12.2011 N 402-ФЗ*).
2. Standard (stanowisko) o prowadzeniu ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości finansowej w Federacji Rosyjskiej (*Положение по ведению бухгалтерского учёта... от 29.07.1998 N 34н*).
3. Rozporządzenie Ministra Finansów Federacji Rosyjskiej o formach sprawozdawczości finansowej organizacji (*Приказ Минфина Российской Федерации от 02.07.2010 N 66н*).
4. Federalne prawo o rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w Federacji Rosyjskiej (*Федеральный закон от 24.07.2007 N 209-ФЗ*).

³ Rosstat nie ma prawa, zgodnie z przepisami, przeprowadzania kompleksowych badań co rocznie.

⁴ Na podstawie wywiadów przeprowadzonych na Międzynarodowej naukowo – praktycznej konferencji „Metody statystyczne w naukach humanistycznych i ekonomicznych”, 28–29 stycznia 2016, Sankt Petersburg.

5. Krajowe standardy (stanowiska) rachunkowości.
6. Plan kont i instrukcję jego stosowania (*Приказ Минфина РФ от 31.10.2000 N 94н, ред. от 08.11.2010*).
7. Kodeks podatkowy Federacji Rosyjskiej (*Налоговый кодекс Российской Федерации*).
8. Typowe rekomendacje dotyczące organizacji rachunkowości dla podmiotów małej przedsiębiorczości (*Приказ Минфина РФ от 21.12.1998 N 64н*).

Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych, co do zasady, dotyczy wszystkich osób prawnych w FR. W przypadku niektórych podmiotów gospodarczych rosyjskie prawo bilansowe dopuszcza jednak obecnie prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz sporządzanie sprawozdań finansowych w uproszczony sposób. Do podmiotów tych należą, zgodnie z art. 6, pkt. 4 federalnego prawa o rachunkowości (*Федеральный закон от 06.12.2011 N 402-ФЗ*):

- a) podmioty sektora MSP (*Федеральный закон от 24.07.2007 N 209-ФЗ, ред. от 29.12.2015*);
- b) organizacje niekomercyjne (*Федеральный закон от 04.11.2014 N 344-ФЗ*);
- c) organizacje posiadające status uczestników projektu dotyczącego prowadzenia badań, opracowań i komercjalizacji ich rezultatów zgodnie z federalnym prawem o centrum innowacji Skolkovo (*Федеральный закон от 28.09.2010 N 244-ФЗ, ред. от 29.06.2015*).

Jednocześnie w art. 6, pkt. 5 prawa o rachunkowości wymieniono podmioty, które nie mogą stosować uproszczonej rachunkowości i sprawozdawczości finansowej. Należą do nich na przykład:

- a) organizacje, których sprawozdania finansowe podlegają obowiązkowi badania;
- b) spółdzielnie mieszkaniowe i mieszkaniowo-budowlane;
- c) partie polityczne;
- d) kancelarie adwokackie.

Podstawą powadzenia rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych w uproszczony sposób, zgodnie z prawem bilansowym obowiązującym od 2013 r., (*Федеральный закон от 06.12.2011 N 402-ФЗ*) powinien być federalny standard dotyczący tej problematyki, ale jak do tej pory w ramach dokonywanych reform, nie został on wprowadzony. Zatem jedyną podstawę prawną uprawniającą do wprowadzenia uproszczeń są przepisy, które weszły w życie jeszcze przed zmianą federalnego prawa o rachunkowości, czyli „Typowe rekomendacje dotyczące organizacji rachunkowości podmiotów sektora małej przedsiębiorczości” (*Приказ Минфина России от 21.12.1998 г. N 64н*). Dodatkowo uzupełnienie stanowią opublikowane przez Ministra Finansów FR tzw. informacje (*Информация N ПЗ-3/2012*), (*Информация N ПЗ-3/2015*), które zawierają wyjaśnienia dla podmiotów posiadających prawo stosowania uproszczeń w prowadzeniu rachunkowości.

Podmioty stosujące uproszczenia w systemie rachunkowości powinny kierować się zasadą racjonalności, co oznacza, że ich polityka rachunkowości powinna zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób dopasowany do wielkości organizacji oraz warunków prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku mikroprzedsiębiorstw może to nawet oznaczać odejście od zasady podwójnego zapisu, co skłania do refleksji na temat tego, czy można w takim wypadku mówić jeszcze o rachunkowości.

Wprowadzenie uproszczeń do zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych może polegać na:

- ograniczeniu ilości kont syntetycznych⁵,
- wprowadzeniu uproszczonego systemu rejestrów księgowych,
- prowadzeniu ksiąg rachunkowych bez wykorzystania rejestrów majątku,
- wykorzystaniu kasowej zasady ewidencji przychodów i kosztów.

Organizacja może skorzystać z uproszczeń, ale nie musi. Warto jednak zwrócić uwagę na to, że jeżeli wprowadzi zasadę kasową to interesariusze nie otrzymają pełnej informacji o majątkowej i finansowej sytuacji danego podmiotu.

Konsekwencją prowadzenia ksiąg rachunkowych w uproszczony sposób jest sporządzanie w taki sam sposób sprawozdania finansowego, co oznacza, że za jego wystarczające elementy uważa się bilans i sprawozdanie z rezultatów działalności oraz, jeśli to konieczne, dodatkowe wyjaśnienia. Jednak zgodnie z prawem, pomimo wprowadzenia uproszczeń, sprawozdanie finansowe powinno być źródłem wiarygodnej i pełnej informacji o finansowej sytuacji podmiotu, zmianach, jakie w niej zaszły oraz rezultatach jego działalności.

Do sporządzenia sprawozdania można wykorzystać dostępne, skrócone tabele bilansu i sprawozdania o rezultatach działalności (*Приложение N 5 к Приказу Минфина России от 02.07.2010 г. N 66н*), lub opracować je samodzielnie w syntetyczny sposób.

Dotkowe wyjaśnienia (załącznik) do sprawozdania sporządza się w przypadku, jeśli ocena sytuacji finansowej i rezultatów działalności podmiotu nie jest bez nich możliwa. Powinny być w nich ujęte tylko najistotniejsze informacje, w tym na przykład dotyczące:

- elementów polityki rachunkowości, których znajomość jest niezbędna do zrozumienia sposobu ustalania wartości poszczególnych pozycji bilansu i sprawozdania o rezultatach finansowych (np. czy zastosowano zasadę kasową przy ustalaniu wysokości przychodów i kosztów),
- informacji o istotnych zdarzeniach gospodarczych, nie ujawnianych w podstawowych elementach sprawozdania (np. istotne transakcje z właścicielami, takie jak wypłata dywidendy, czy wniesienie udziałów).

Podmiot, który przedstawia uproszczone sprawozdanie finansowe, może na przykład:

- nie ujawniać informacji na temat podmiotów powiązanych,
- pominąć segmentację działalności,
- nie ujawniać informacji o zaniechanej działalności.

Takie uproszczone sprawozdanie finansowe w ciągu trzech miesięcy od daty zakończenia roku obrotowego musi zostać złożone w odpowiednim miejscowo urządzenie statystycznym oraz inspekcji podatkowej.

Warto dodać, że uchwalone w 2011 r. prawo o rachunkowości objęło swoim działaniem również indywidualnych przedsiębiorców. Jeżeli prowadzą oni księgi rachunkowe, to korzystają z tych samych możliwości wprowadzania uproszczeń, zarówno w ewidencji księgowej, jak i w sprawozdawczości. Mogą oni jednak, zgodnie z przepisami, nie prowadzić ksiąg rachunkowych, jeżeli prowadzą ewidencję przychodów i kosztów oraz inne ewidencje będące podstawą ustalenia wartości przedmiotu opodatkowania według zasad określonych w odrębnych (podatkowych) przepisach. Jednak ewidencje podatkowe nie są przedmiotem niniejszego artykułu (szerzej: Koczar, Nechuhina, Popov, 2015, s. 11–17).

⁵ Należy podkreślić, że w FR nadal istnieje tzw. typowy (wzorcowy) plan kont

Uwagi końcowe

Według danych statystycznych sektor MSP ma duży wpływ na gospodarkę Federacji Rosyjskiej, co widoczne jest zarówno w udziale sektora w wytwarzaniu PKB, jak i liczbie zatrudnionych pracowników. Działania władz podejmowane w celu zwiększenia roli tego sektora w gospodarce mają często charakter deklaracyjny, żeby nie powiedzieć „pozorny”.

Przy założeniu, że wszystkie podmioty (z wyłączeniem indywidualnych przedsiębiorców) mają obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych idea uproszczeń w organizacji rachunkowości dla podmiotów tego sektora jest niewątpliwie słuszna, jednak w obecnych warunkach (nawracające kryzysy, dewaluacja waluty, inflacja) zmiany wprowadzane w przepisach są niewystarczające oraz charakteryzują się brakiem korelacji ze sobą (zwiększenie kryterium przychodowego jako podstawy zaliczenia do sektora MSP, brak standardu stanowiącego podstawę stosowania uproszczeń w rachunkowości i sprawozdawczości, przy jednoczesnym braku zwiększenia limitu umożliwiającego korzystanie z uproszczonej formy opodatkowania). Wprowadzane zmiany nie są jednocześnie zgodne z oczekiwaniami podmiotów należących do tego sektora.

Jednocześnie wciąż, zgodnie z przepisami, głównymi (a często – jedynymi) odbiorcami informacji sprawozdawczej są organy statystyczne i służby skarbowe.

Literatura

- Федеральный закон от 06.12.2011 N 402-ФЗ „О бухгалтерском учёте”.
- Федеральный закон от 28.09.2010 N 244-ФЗ (ред. от 29.06.2015) „Об инновационном центре Сколково”.
- Федеральный закон от 29 июня 2015 г. N 156-ФЗ „О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации по вопросам развития малого и среднего предпринимательства в Российской Федерации”.
- Федеральный закон от 04.11.2014 N 344-ФЗ „О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации и признании утратившими силу отдельных положений законодательных актов Российской Федерации”.
- Федеральный закон от 24.07.2007 N 209-ФЗ „О развитии малого и среднего предпринимательства в Российской Федерации”.
- Федеральный закон от 24.07.2007 N 209-ФЗ (ред. от 29.12.2015) „О развитии малого и среднего предпринимательства в Российской Федерации”.
- Информация N ПЗ-3/2012 „Об упрощенной системе бухгалтерского учета и бухгалтерской отчетности для субъектов малого предпринимательства”.
- Koczar, J. (2011). Rosyjskie prawo bilansowe a identyfikacja, pomiar i wycena wartości niematerialnych. W: T. Cebrowska, W. Dotkuś (red.), *Wartości niematerialne i prawne – ujmowanie i prezentacja. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 190. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.
- Koczar, J., Nechuhina, N., Popov, A. (2015). *Сравнительный анализ налогообложения субъектов малого предпринимательства в России и Польше*. Upravlenets 2/54/2015.
- Малое и среднее предпринимательство в России 2015. Статистический сборник.
- Налоговый кодекс Российской Федерации (НК РФ).
- Информация N ПЗ-3/2015 „Об упрощенной системе бухгалтерского учета и бухгалтерской отчетности”.
- Положение по ведению бухгалтерского учёта и бухгалтерской отчётности в Российской Федерации, утверждённое приказом Минфина Российской Федерации от 29.07.1998 N 34н.
- Приказ Минфина Российской Федерации от 02.07.2010 N 66н „О формах бухгалтерской отчётности организаций”.
- Приказ Минфина РФ от 31.10.2000 N 94н (ред. от 08.11.2010) „Об утверждении Плана счетов бухгалтерского учета финансово-хозяйственной деятельности организаций и Инструкции по его применению”.
- Приказ Минфина России от 21.12.1998 г. N 64н „О Типовых рекомендациях по организации бухгалтерского учета для субъектов малого предпринимательства”.

Приложение N 5 к Приказу Минфина России от 02.07.2010 г. N 66н, „О формах бухгалтерской отчетности организаций”.

Российская Бизнес-газета – №993 (14).

Распоряжение Правительства РФ от 27 января 2015 г. N 98-п „О плане первоочередных мероприятий по обеспечению устойчивого развития экономики и социальной стабильности в 2015 г. (с изменениями и дополнениями)”.

www.oporayar.ru (19.02.2016).

www.rcsme.ru, (20.02.2016).

SIMPLIFIED ACCOUNTING FOR THE SME SECTOR– USING THE RUSSIAN FEDERATION AS AN EXAMPLE

Abstract: *Purpose* – the purpose of the article is to identify the SME sector and to analyse the possibilities of introducing simplifications in accounting and financial reporting by entities belonging to this sector in the Russian Federation. *Design/Methodology/Approach* – the article is based on the analysis of Russian legal regulations and the study of the Russian-language literature of the subject. *Findings* – entities forming the SME sector in the Russian Federation were identified and the analysis was made on the possibilities of introducing simplifications in accounting and financial reporting by the above-mentioned entities. *Originality/Value* – the identification of entities belonging to the SME sector in the Russian Federation and the analysis of the simplified way of keeping books of accounts and producing financial reporting by legal persons representing the SME sector.

Keywords: SME sector, simplifications, accounting, accounting law, Russia

Cytowanie

Koczar, J. (2016). Uproszczona rachunkowość podmiotów sektora MSP – przykład Federacji Rosyjskiej. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 2/2 (80), 141–149. DOI: 10.18276/frfu.2016.2.80/2-15; www.wneiz.pl/frfu.